

A KUTATÁSALAPÚ TANÁRTOVÁBBKÉPZÉS ELEMEI AZ SZTE PEDAGÓGIAI ÉRTÉKELÉSI SZAKÉRTŐ SZAKOS KÉPZÉSÉBEN (ESETTANULMÁNY)

Csapó Benő

*Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Tanszék
MTA-SZTE Képességkutató Csoport; SZTE Oktatásméleti Kutatócsoport*

Kulcsszavak: kutatásalapú tanárképzés, tanártovábbképzés, neveléstudományi kutatás

Az előadás azt vizsgálja meg, hogy egy konkrét továbbképzési program, a pedagógiai értékelési szakértők képzése, amelyben megjelennek a kutatásalapú tanárképzés elemei is, mennyiben tekinthető egy új szemléletű tanárképzés és -továbbképzés előzményének, a kutatásalapú képzési modell részben megvalósított változatának. Az első rész áttekinti a kutatásalapú tanárképzés alapelveit, párhuzamba állítva a neveléstudományi kutatás, a hagyományos és az új szemléletű tanári munka logikáját.

A második rész a szakértőképzést, közelebbről a benne rejlő kutatásalapú képzési modellt mutatja be. A pedagógiai értékelési szakértők képzése 1991-ben indult a szegedi egyetemen. A képzés fő területei közé tartoznak a neveléstudományi kutatások módszerei, az adatgyűjtés, az adatelemzés technikái, mérőeszközök készítése és a kísérletszervezés, valamint az eredmények közzlése. A képzésben részt vevő gyakorló tanárok évfolyamdolgozataik, szakdolgozatuk elkészítése közben gyakran a saját tanári munkájukban tapasztalt problémákból indulnak ki. A megismert kutatási módszereket e problémák megoldására alkalmazzák.

Az értékelési szakértő szakon eddig mintegy 400 hallgató szerzett szakvizsgával egyenértékű diplomát. Közülük többen a képzés minimális követelményeit jelentősen meghaladó léptékű, új tudományos értékű eredmények elérésére alkalmas vizsgálatot végeztek, és eredményeiket publikálták is. Sokan a képzés befejeztével is folytatják a kutatómunkát, kísérleteznek, fejlesztik saját módszertani repertoárjukat. Többen megőrizték kapcsolatukat a képző egyetemmel, és a képzés során elsajátított tudást nem csak saját munkájuk javítására használják, hanem bekapcsolódtak kutatási-fejlesztési programokba is.

Az előadás záró része azt elemzi, miképpen lehetne a képzés eredményeit, a tanárok által végzett tevékenységnek az oktatási rendszer fejlődésére gyakorolt hatását szigorúbb tudományos módszerekkel is megvizsgálni, és milyen feltételekkel lehetne ezt a képzési modellt, illetve annak tapasztalatait a tanárképzésbe átültetni.